

שם היחידה	יום המעשים הטובים
כיתה ואופן למידה	כיתות ה-ח מצגת למורה להצגה במליאה ולעבודה בקבוצות קטנות.
מטרות	<ul style="list-style-type: none"> ● לעמוד על טיבו ומהותו של יום זה. ● להתחקות אחר מקור המעשה הטוב. ● להבחין בין למידת מעשה לבין עשיית מעשה.
מיומנויות	<ul style="list-style-type: none"> ❖ חשיבה מודעת למעשים היומיומיים. ❖ מטא-חשיבה: הבנת מקורם של המעשים הנבחרים. ❖ השלכה מתוכן הסיפור לעולם הפרטי העכשווי.
משך היחידה	2-1 שיעורים
שילוב ברצף ההוראה או עקב אירוע מזמן	תו"ל לכיתות ח: חברת מופת, לקראת יום המעשים הטובים החל בתאריך אחר בכל שנה.

מצגת זו ניתנת להקרנה בכיתה. בשלב מסוים הלומדים מתחלקים לקבוצות קטנות ואחר כך חוזרים למליאת הכיתה.

היחידה עוסקת במעשים, מעשים טובים ויום המעשים הטובים – אך בסדר הפוך: תחילה הלומדים מתוודעים ליום המעשים הטובים, אחר כך חושבים על מעשים טובים ולבסוף מתעמקים במקורו של המעשה.

יום המעשים הטובים

שקופיות 2-4

יום המעשים הטובים הוא יוזמה חברתית שהחלה בישראל לפני 13 שנה וכעת חובקת כמאה מדינות ולמעלה משני מיליון מתנדבים. מטרתה לשבור את שגרת היום-יום, לגרום לאדם לעשות מעשה טוב כלפי הזולת, ודואגת שמעשה זה לא יהיה חד פעמי אלא יהפוך לחלק מאורח החיים ומשגרה של עזרה הדדית.

הלומדים יצפו בסרטון המסכם את אירועי יום המעשים הטובים של שנת 2018 וידלו ממנו מעשים טובים. הם ימשיכו לחשוב יחד בקבוצות של עד חמישה לומדים, מה גרם למתנדבים לבחור במעשים אלו דווקא. לאחר מכן תבחר כל קבוצה מעשים שחבריה יכולים לעשות בסביבתם הקרובה. ייתכן שבבחירת המעשים יסתמכו הלומדים על אותן סיבות שהנחו את המתנדבים, ולכן חשוב לשאול במליאת הכיתה - מהן הסיבות שבחרו במעשים אלו דווקא. חשוב להתעכב על שאלה זו מפני שכך הלומד נחשף למעשים טובים המשפיעים על כל אחד ואחד ומעוררים השראה לשאר מעשים והתנהגויות בין-אישיות.

קריאת הסיפור "אנשים טובים באמצע הדרך"

שקופיות 5-7

אחרי שנחשפנו למעשים טובים בימינו, נכיר טקסט שממנו אפשר ללמוד על מקור המעשים הטובים.

כפי שהלומדים התמודדו עם השאלה, מה גרם למתנדבים לעשות דווקא את המעשה שעשו, כעת הם מתמודדים עם אותה שאלה לגבי חכם שלום שרעבי: מה גרם לו לעשות את המעשים האלה דווקא? בסיפור גלומים כמה גורמים:

איך מפתחים כישורים?

גרר את הפעלים ומקמו אותם בטבלה. ניתן לכתוב את המעשה הטוב שבחרתי עם חברי לקבוצה.

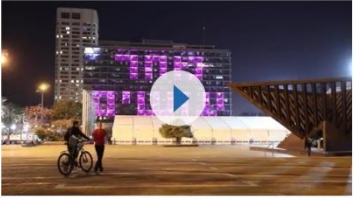
התאמנות, ביצועי	למדתי מהספרים ובשיעורים
-----------------	-------------------------

לנהוג: לדבר שפה שהיא לא שפת אם | לחייך | להשתמש בטלפון | להחליף גלגל | לכתוב על אופניים | לזכור חולה | לזכור סלים | לשחות | לשחק במחשב | לתכנת משחק | המעשה הטוב שבחרתי | המעשה הטוב שבחרתי

הבא > הקודם <

יום המעשים הטובים 2018

מה עושים ביום המעשים הטובים? צפו בסרטון וכתבו במחברות את כל המעשים שאתם רואים.

הבא > הקודם <

חשיבה בקבוצות ושיתוף במליאה

למה המתנדבים בחרו דווקא במעשה שעשו?

הסיפור עוד שני מעשים טובים שאתם יכולים לעשות בסביבתכם הקרובה.

הבא > הקודם <

אנשים טובים באמצע הדרך

קראו את הסיפור. לחיצה על מילה תחשוף את פירושה.

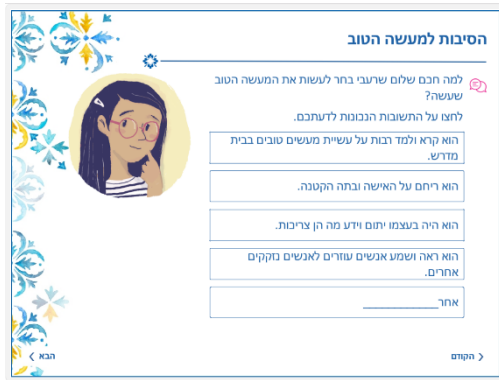
חכם שלום שרעבי יצא בבוקר אל בית המדרש לעסוק בדרכי בסודות התורה. בדרך ראה אישה עיוורת, יחסה ולבושת סתבות, המחזיקה בידה ילדה קטנה. אותה ריחם ירחו גשמים רבים, והדרך היתה מלאה שלוליות. החכם מיהר לשיבה אך רחמיו נכמרו על האישה ונבחה והוא הציע להן עזרה.

פגש חכם שלום שרעבי את מעילו ואף חלץ את געלו ונתן אותן לאישה והזמין אותן לביתו שם יוכלו והוא ואשתו לדאוג להן. וכך צעדו החכם, האלמנה וילדתה ברחובות ירושלים כשהוא יורף ולבוש כנונה.

כשהגיעו לביתו העניקו להן בגדים חמים וכסף ואף ארוחה חמה. האישה שאלה אותו לשמו, אך הוא התחמק ואמר "גם אני הייתי יתום והאל עזר לי, ועל כן גם אני עוזר לתי שאני יכול".

הבא > הקודם <

האחד, החוויה האישית שלו, שגם הוא היה יתום, וחוויה זו אפשרה לו להזדהות עם החוסר והמצוקה של האם והבת. השני הוא הלימוד. לימוד תורה הוא מצווה חשובה באורח החיים היהודי, ורבי שלום שרעבי מעיד על עצמו כי בעצם עשיית המעשה הטוב הוא מיישם לימוד תורה. התלמידים יכולים, כמובן, להעלות עוד אפשרויות ולהסבירן.

איך מפתחים כישורים?

שקופיות 8-10

הגענו לשאלת השאלות: כיצד יודעים לעשות את המעשה? כיצד מפתחים כישורים? חשיבה על שאלות אלו היא חשיבת-מטא, חשיבה על המקור של אותם מעשים ופעולות יומיומיות. ייווצרו מחלוקות בכיתה, וכל עוד התשובה מנומקת ניתן לאפשר שני הסברים שונים לאותה פעולה.

לדוגמה: יש אנשים שלמידת שפה נעשית אצלם בעזרת ספרים ושיעורי בית, ויש הקולטים שפה משהייה במדינה זרה, שומעים את הסובבים אותם ומתחילים לדבר בלי הכנה מוקדמת. גם בכדי לנהוג ברכב יש ללמוד בפועל נהיגה בכביש, אך עם זה חייבים ללמוד גם תיאוריה ולהשיב נכון במבחן הבודק את הכרת חוקי התנועה והתמרורים.

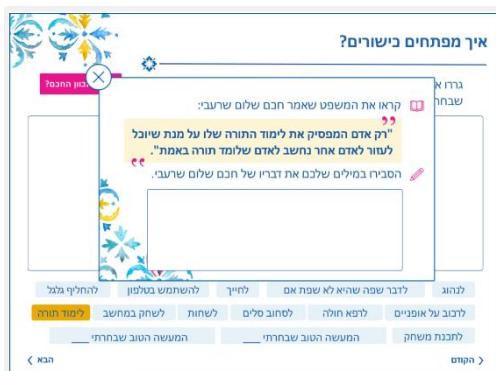
מיון הפעלים מחדד ומדגיש את קשרי הגומלין בין המעשה ללימוד. האם אפשר ללמוד בלי לעשות, והאם אפשר לעשות בלי ללמוד? בחלונות הריקות יש למלא את המעשים הטובים שהתלמידים כתבו בשלב של שקופית 4. בשקופית 8 הלומדים בוחנים את מקורם של המעשים הנבחרים: האם נבעו מלימוד זה, מלימוד קודם, או שנוצרו עקב פעילות או התנסות?

למה התכוון החכם?

שקופית 9

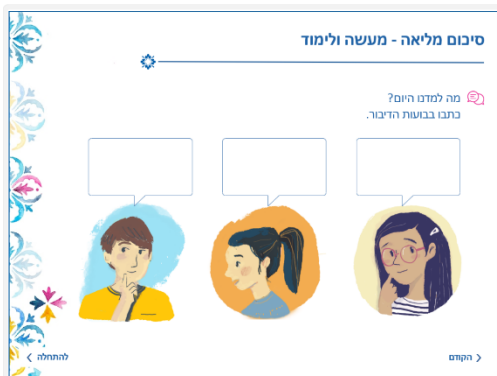
"רק אדם המפסיק את לימוד התורה שלו על מנת שיוכל לעזור לאדם אחר נחשב לאדם שלומד תורה באמת."

משפטו האחרון של חכם שלום שרעבי מבלבל ומטשטש את הגבול בין מעשה ללימוד. ולא בכדי.

הוא רוצה להדגיש ולהמחיש את החפיפה והקשר ההדדי בין שני התחומים.
הלומדים ימקמו את הפעולה "לימוד תורה" בטבלה מהשקופית הקודמת. אך קודם לכן, מומלץ שהתלמידים יתמודדו עם ניסוח של המשפט במילים שלהם.
הדבר שיוכל לעזור לתלמידים למקם את לימוד התורה בטבלה, הוא לנסות להחליף את הביטוי "לימוד תורה" במושגים רלוונטיים לחיי היום-יום שלהם – לדוגמה: לימוד בכיתה. הלומדים יבחנו את השאלות: האם תלמיד המפסיק את לימודו בכיתה ועוזר לאדם אחר, נחשב למי שלומד באמת? האם הלימוד בכיתה על עשיית הטוב, ההקשבה להרצאות וההתנסויות בפעילויות בבית ספר הם הגורמים לו לעזור לזולת ומהווים את הלימוד האמיתי? ואולי יש קשר בין השניים?

סיכום מליאה – מעשה ולימוד שקופית אחרונה

יום המעשים הטובים מזמן לנו אפשרות לעשות מעשה טוב בסביבתנו הקרובה. במהלך היחידה חשבנו מהם המעשים הטובים שאנחנו בוחרים לעשות. מה גורם לנו לעשות אותם? האם המעשים תלויים בלימוד קודם או שמא הלימוד תלוי ומבוסס על המעשה? גילינו שיש קשר הדוק בין השניים.

האם גם אנחנו - כמו חכם שלום שרעבי - אם נפסיק ללמוד, ונעזור למישהו, האם אז נלמד באמת?
האם אנחנו, אם נלמד על כך בבית ספר, נהיה אנשים העושים מעשים טובים ומשפיעים לטובה בחברה?